

Роль комплексу гігієнічних заходів із догляду за знімними конструкціями для запобігання протезних стоматитів

Виконавець: Курило Володимир Олександрович
Науковий керівник: д.мед.наук., професор, завідувач кафедри
Король Дмитро Михайлович
Кафедра пропедевтики ортопедичної стоматології ПДМУ

Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю, яка присвячена 70-й річниці з дня народження доктора медичних наук, професора Михайла Дмитровича Короля

«Нариси стоматологічної науки та практики 2023»

19-20 жовтня 2023 року

Abstract

Знімні ортопедичні конструкції можуть бути додатковим джерелом мікробного подразнення порожнини рота. Профілактичний напрям і використання комплексності гігієнічних заходів в цій області є визначальним в плані запобігання виникнення побічних ефектів при користуванні знімними протезами.

Вступ

Знімні зубні протези є комбінованими подразниками слизової оболонки протезного ложа (СОПР) і її нервово-рецепторного апарату. Токсичний вплив різних видів протезів на слизову оболонку підсилює адгезію патогенних мікроорганізмів. Більше тридцяти бактеріальних видів вважаються резидентами порожнини рота, але внаслідок змін мікробіоценозу ротової порожнини можуть призводити до розвитку захворювань різних проявів. Знімні ортопедичні конструкції можуть колонізуватися колонізуватися мікроорганізмами, які утворюють шар біоплівки. Відомо, що асоціації мікробів біоплівки в тисячі разів стійкіші до антимікробних речовин, ніж ті, що існують окремо. Наявні дані про недостатню ефективність загальної та місцевої антибіотикотерапії при багатьох запальних процесах слизової оболонки порожнини рота. Дослідження останніх років показали, що Проблема взаємодії зубного протеза і протезного ложа не втратила своєї актуальності в сучасних умовах. Саме тому важливе використання комплексного-гігієнічного підходу до профілактики протезних стоматитів, а саме впровадження в схему догляду комплексу озону та хлоргексидину.

Матеріали та методи

Планується проведення комплексного стоматологічного обстеження 20 пацієнтів із клінічними проявами протезних стоматитів віком від 50 до 70 років включно. При обстеженні особлива увага приділятиметься: скаргам пацієнта, збору анамнезу життя і захворювання; огляду органів і тканин порожнини рота; оцінці якості і термінів користування протезних конструкцій. У всіх пацієнтів визначили індекс гігієни зубних протезів по E. Ambjörnsen Всім пацієнтам проводитиметься лабораторне обстеження бактеріоскопічним методом. Досліджуватиметься ранковий мазок, взятий без ранкової гігієни порожнини рота натщесерце і зі знімних протезів. Мазки вивчатимуться в лабораторії кафедри мікробіології, вірусології та імунології ПДМУ та кафедрі пропедевтики ортопедичної стоматології ПДМУ до та після лікування використовуючи ті самі діагностичні методики.

Результати

Протезний стоматит у обстежених нами пацієнтів проявлявся різними клінічними ознаками. Кількість пацієнтів, у яких було виявлено катаральне запалення, склало 15(88,32%) від загального числа пацієнтів, у яких були виявлені травматичні ураження протезного ложа, над 7-8 років, були виявлені гіперпластичні процеси. Клінічно осередкове запалення СОПР при користуванні знімними зубними протезами проявлялось у вигляді вогнищевої гіперемії, іноді великих плям, які не мали закономірності в розмірі та локалізації. У однієї пацієнтки (5,9% випадків) зафіксовано наявність декубітальної виразки та гіперпластичних розростань. Слід підкреслити, що видовий склад мікрофлори порожнини рота у осіб, що мали запалення слизової оболонки при користуванні знімними зубними протезами (ЗЗП), мав відхилення від нормального співвідношення видів мікроорганізмів. Так, гриби роду Candida визначалися у 13 (76,47%) обстежених нами пацієнтів. Актиноміцети реєструвалися у 7 (42,2%) випадків. Асоціації стрето-стафілокока виявлені лише у 3 пацієнтів (17,4%). Найбільш розповсюдженою патологією серед протезних уражень стали кандидозні стоматити (76,47%), які в 1,6 разів частіше реєструвались серед жінок. В результаті досліджень, виявлено, що у осіб, що користуються ЗЗП, найбільш часто зустрічається хронічна атрофічна форма кандидозу СОПР, з ураженням кутів рота.

Висновки

Аналізуючи отримані результати, необхідно відмітити, що видовий склад мікрофлори порожнини рота у осіб, що мали запалення слизової оболонки при користуванні знімними зубними протезами (ЗЗП) мав відхилення від нормального співвідношення видів мікроорганізмів. Так, гриби роду Candida визначалися у 13 (76,47%) обстежених нами пацієнтів. Актиноміцети реєструвалися у 7 (42,2%) випадків. Нами встановлено, що 82,35% пацієнтів с проявами протезного стоматиту не забезпечують достатній гігієнічний догляд за порожниною рота. Отримані результати обґрунтовують важливість якісного чищення протезів і використання індивідуального алгоритму гігієни в повному обсязі для запобігання виникнення запальних процесів порожнини рота. Профілактичний напрям з впровадженням у схему догляду озонованого хлоргексидину біглюконату 0,05% в цій області є визначальним в плані запобігання виникнення побічних ефектів при користуванні ЗЗП.

Література

1. Ambjörnsen E, Valderbaug I, Assessment of an additive index for plaque accumulation oncomplete maxillary dentures. J Acta Odontol. Scand. 1982; Vol.40. (4): 203-208.
2. Toncheva KD, Korol DM, Kindiy DM, Kindiy VD. Bioplenka v stomatologi [Biofilm in dentistry]. Stomatologicheskaya nauka i praktika, 2015; 5 (10):36-44.
3. Galonskij, VG, Radkevich AA. Reakciya slizistoj obolochki opornyh tkanej obolochki proteznogo lozha na vozdejstvie semnyh zubnyh protezov [The reaction of the mucous membrane of the supporting tissues of the prosthetic bed to the effects of removable dentures]. Sibirskij medicinskij zhurnal. 2009; (2):18–22.
4. Nikolishina EV, Ilenko NM, Moshel TM, Bublij TD Stomatologichnij status pacijentiv hvorih na autoinfekcijni stomatit [Dental status of patients with autoinfectinal stomatit] Visnik problem biologiji i medicine. 2017. 4, T. 2 (140): 233-235
5. Safarov AM Mikrobnaya obsemenennost polosti rta pri noshenii semnyh zubnyh protezov na osnove razlichnyh materialov [Microbial contamination of the oral cavity when wearing removable dentures based on various materials] Sovremennaya stomatologiya.2010;2:103-105.